Stowarzyszenie Miłośników Dawnej Muzyki
w Warszawie

Société des Amis de la Musique Ancienne à Varsovie

WYDAWNICTWO

DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ

PUBLICATIONS DE LA MUSIQUE ANCIENNE POLONAISE

KIEROWNIK WYDAWNICTWA
Dr. Adolf Chybiński
Profesor Uniwersytetu Lwowskiego

IV

BARTŁOMIEJ

PĘKIEL

(† ca. 1670)

„AUDITE MORTALES"

a 2 Canti, 2 Alti, Tenore, Basso, 2 Viole da gamba, Violone con Basso d'Organo

Według rękopisu z XVII w. wydali i opracowali
X. HIERONIM FEICHT C. M. I KAZIMIERZ SIKORSKI

SKŁAD GŁÓWNY
Gebethner & Wolff
w Warszawie

LIBRAIRIE
Gebethner & Wolff
Varsovie - Paris

Stowarzyszenie Miłośników Dawnej Muzyki
w Warszawie

Société des Amis de la Musique Ancienne à Varsovie

WYDAWNICTWO
DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ

PUBLICATIONS DE LA MUSIQUE ANCIENNE POLONAISE

KIEROWNIK WYDAWNICTWA
Dr. Adolf Chybiński
Profesor Uniwersytetu Lwowskiego

IV

BARTŁOMIEJ

PĘKIEL

(† ca. 1670)

„AUDITE MORTALES"

a 2 Canti, 2 Alti, Tenore, Basso,
2 Viole da gamba, Violone con Basso d'Organo

Według rękopisu z XVII w. wydali i opracowali
X. HIERONIM FEICHT C. M. I KAZIMIERZ SIKORSKI

SKŁAD GŁÓWNY
Gebethner & Wolff
w Warszawie

LIBRAIRIE
Gebethner & Wolff
Varsovie - Paris

sygn. 66446/III
adn. 693/1907
INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA BIBLIOTEKA

OBJAŚNIENIE.

Do najwybitniejszych kompozytorów polskich z połowy XVII wieku należał Bartłomiej Pękiel. Za czasów kapelmistrzowskich Marka Scacchiego w prywatnej kapeli królewskiej w Warszawie zajmował Pękiel stanowisko wicekapelmistrza tejże kapeli, po wyjeździe zaś Scacchiego do Włoch został jej kapelmistrzem (1649—1655). Zmarł około roku 1670 najprawdopodobniej na stanowisku kapelmistrza kapeli katedralnej w Krakowie (Wawel). Ostatnie stanowisko otrzymał w r. 1657 po śmierci X. Franciszka Liliusa, swego poprzednika w tym urzędzie.

Wszystkie znane nam dotąd dzieła B. Pękiela zachowały się w kopjach rękopiśmiennych, z wyjątkiem najmniej wartościowych — jako dzieła sztuki — kanonów, wydanych w „Xenia Apollinea", dodatku nutowym do polemicznej publikacji M. Scacchiego p. t. „Cribrum musicum" (Wenecja 1643). Jednem z najpiękniejszych, choć najwcześniejszych dzieł Pękiela, bo dzieł powstałych w czasie, gdy Pękiel był jeszcze tylko wicekapelmistrzem królewskim (a zatem przed r. 1649), jest „Audite mortales", kantata o sądzie ostatecznym. Autor, względnie kopista tego utworu nie określił w tytule formy dzieła, stąd nie możemy stwierdzić, czy obydwaj uważali je za kantatę. Zasługa przydzielenia tej kompozycji do formy kantaty przypada d-rowi Zdzisławowi Jachimeckiemu („Wpływy włoskie w muzyce polskiej", Kraków 1911, str. 305).

„Audite mortales" pojawia się w niniejszym zeszycie naszego wydawnictwa po raz pierwszy w całości, gdyż dotąd wydrukowano jedynie solo tenorowe „Heu, me miserum" (Jachimecki, „Wpływy włoskie", str. 303-304 i dr. Henryk Opieński, „La musique polonaise", Paryż 1918, str. XLVI-XLVII), oraz szereg cytatów we wspomnianych „Wpływach włoskich" i „Historji muzyki polskiej" d-ra Z. Jachimeckiego.

Niniejszy utwór Pękiela posiada następujący tytuł: *„Audite mortales à 2 Viol[e] di Gamba, Violono, 2 Canti, 2 Alti, 1 Ten[ore], Basso di Sig[no]re Bartolo Pekel S[acrae] R[egiae] Mai[estatis] Polon[iae] Vice Maestro di Capel/a"*. W formie partytury zachował się on jedynie w Pruskiej Bibljotece Państwowej („Preussische Staatsbibliothek) w Berlinie, zaś w transkrypcji tabulaturowej posiada go Królewska Uniwersytecka Bibljoteka w Upsali. Podstawą niniejszego wydania był egzemplarz bibljoteki berlińskiej (Ms. mus. 16900), Dyrekcji której składamy podziękowanie za zezwolenie wydania utworu Pękiela.

Uwagi dotyczące sposobu wydania naszej publikacji znajdują się w „Objaśnieniu" do I zeszytu „Wydawnictwa Dawnej Muzyki Polskiej" i nie wymagają w tym zeszycie uzupełnień.

Należy jednak wyjaśnić, że omawiany utwór Pękiela ma obok basu cyfrowanego, którego realizacji na organy dokonał Prof. Kazimierz Sikorski, trzy instrumenty wyszłe już dziś z użycia, mianowicie dwie viole da gamba i violonę. Zastępując je instrumentami

współczesnemi, powierzamy ich partje dwom altówkom i wiolonczeli (lepiej w obsadzie podwójnej lub potrójnej), gdyż uważamy ten zespół instrumentów za lepszy pod względem brzmienia od zespołu odpowiadającego wierniej dawnym instrumentom, w postaci dwóch wiolonczeli i kontrabasu z tłumikami. Według uznania jednak można przy odtwarzaniu niniejszego utworu zastosować również zespół ostatnio wymieniony.

Końcowe TUTTI wskazane jest wzmocnić chórem.

NOTICE.

Barthélémy Pękiel fut un des plus éminents compositeurs polonais du XVII s. Du temps où Marco Scacchi était maître de chapelle du roi à Varsovie, Pękiel était vice-directeur à la même chapelle, dont il devint le directeur après le départ de Scacchi (1649—1655). Il est mort vers l'an 1670, probablement comme maître de chapelle de la cathédrale de Cracovie (Wawel), place qu'il occupait depuis 1657 après la mort de son prédécesseur François Lilius.

Toutes les oeuvres de Pękiel sont restées en copies manuscrites, excepté les canons, de valeur artistique inférieure, qui furent publiés dans „Xenia Apollinea", supplément musical de la publication polémique „Cribrum musicum" de Marco Scacchi, Venise 1643. Une des plus belles oeuvres de Pękiel, la Cantate sur le Jugement dernier „Audite mortales" fut composée par Pękiel quand il n'était encore que vice-directeur de la chapelle royale, c'est-à-dire avant l'an 1649. La dénomination „cantate" n'est pas employée dans le titre de l'oeuvre de Pękiel, nous devons la définition de sa forme à Mr. Z. Jachimecki dr. dans son livre „Influences italiennes dans la musique polonaise", Cracovie 1911.

„Audite mortales" apparaît dans notre publication pour la première fois au complet, puisqu'on n'avait publié jusqu'ici qu'un solo de ténor „Heu, me miserum" (Z. Jachimecki „Influences italiennes etc." pages 303-304 et H. Opieński dr. „La musique polonaise", Paris, pages XLVI-XLVII), ainsi qu'une série de citations dans les „Influences italiennes" et „l'Histoire de la musique polonaise" de Z. Jachimecki dr.

La cantate de Pękiel porte le titre suivant: *„Audite mortales a 2 Viol[e] di Gamba, Violono, 2 Canti, 2 Alti, 1 Ten[ore], Basso di Sig[no]re Bartolo Pekel S[acrae] R[egiae] Mai[estatis] Polon[iae] Vice Maestro di Capella"*. En forme de partition „Audite mortales" se trouve dans la Bibliothèque de l'Etat de Prusse à Berlin, en transcription de tablature à la Bibliothèque Royale Universitaire d'Upsala. Nous publions la cantate d'après l'exemplaire de la bibliothèque de Berlin (Ms. mus. 16900) et nous tenons à remercier la Direction de nous avoir permis de l'éditer.

La composition de Pękiel possède à côté de la basse chiffrée, réalisée pour l'orgue par Mr. K. Sikorski, 3 anciens instruments: 2 violes de gamba et violone (basse de viole) que nous remplaçons par 2 altos et violoncelle, mais en exécutant la cantate on peut se servir à son gré de la combinaison de 2 violoncelles et une contrebasse.

Le TUTTI final peut être renforcé pâr un choeur.

X. HIERONIM FEICHT C. M.

I. Audite mortales, audite peccatores, audite praevaricatores terrae. Ecce! Filius hominis in sede maiestatis suae venit. Ecce Iudex iustus. Ecce tuba canit. Surgite mortui. Venite ad iudicium".

II. „Heu! me miserum! quid dicam coram Te vero Iudice? Clamabo quare iacens consumor. Veruntamen si locutus fuero, requiescet dolor meus, et si tacuero, amarissima amaritudine cruciabor in tenebris".

III. „Quid faciam mi Domine, cum coeli revelabunt iniquitatem meam? Cum adversum me terra consurget? Ecce nihil respondere potero, sed demisso capite pro confusione coram Te stabo trepidus et confusus".

IV. „Plange ergo anima nostra, sicut vidua super virum pubertatis suae. Ulula misera et plora, quoniam dimisit te sponsus tuus Christus".

V. „Quid hic statis miseri, ingemiscitis et qualis lamentatio vestra? Duxistis in bonis dies vestros et me ad iracundiam provocastis. Ecce dum tempus habuistis, nihil boni operati estis. Esurivi enim et non dedistis mihi manducare, sitivi et non dedistis mihi bibere. Ite ergo maledicti in ignem aeternum".

VI. „O vita ista misera, vita caduca, vita laboriosa. Domina malorum, regina superborum, plena miseriis et erroribus, quae non est vita dicenda, sed mors in qua momentis singulis morimur. Nos vero infelices, quoniam malignitas vestra duxit nos ad tartarum".

VII. „Sed vos electi mei, qui in vita vestra egistis semper bona, fuistis mecum in tribulationibus, accipite mercedem vestram: venite, properate, intrate in gaudium meum, videte gloriam meam et exultate".

VIII. Quis similis Tibi etiam in dies Domine? Quis similis, Tibi, magnifica in maiestate, Terribilis atque laudabilis et faciens mirabilia!".

IX. Quis accepit manum meam ut inde me educeret? Quis est ille illuminator meus? Non enim quaerebam eum et ipse me quaesivit, non enim vocabam eum et ipse me vocavit".

X. „Tu es Domine, Deus noster misericors et miserator, Pater misericordiarum et Deus totius consolationis, Tu es redemptor noster, quem confitemur toto corde nostro, gratias agentes nomini tuo sancto. Vos vero sancti omnes et cives supernorum nobiscum congaudete dicentes:"

XI. „O felix sancta anima, quae terreno resoluta carcere libera coelum petit, ubi est dies aeternus et unus omnium spiritus, ubi summa securitas et secura tranquilitas et tranquilla iucunditas et iucunda felicitas".

I. „Słuchajcie śmiertelni, słuchajcie grzeszni, słuchajcie przestępcy! Oto Syn człowieczy nadchodzi w blasku majestatu swego, Sędzia sprawiedliwy! Głos trąby się rozlega. Powstańcie zmarli, stawcie się na sąd!"

II. „O ja nieszczęsny! Jakże przed Twem obliczem, Sędzio doskonały, tłómaczyć się będę? Gdy kając się w prochu, nędzny, o zlitowanie wołać będę, a ono dane mi będzie, uspokoi się boleść moja. Lecz jeśli w modlitwach ustanę, cóż mię uchroni od gorzkiej męki wiecznych ciemności!"

III. „Cóż uczynię Boże mój. gdy niebo odkryje nieprawość moją? gdy ziemia przeciwko mnie powstanie? Oto nic nie będę umiał odpowiedzieć, lecz przerażony, zawstydzony i skruszony przed Tobą stać będę."

IV. „Płacz więc duszo, jako wdowa, gdy męża utraci w młodości. Smuć się nieszczęsna, albowiem opuścił cię oblubieniec twój, Chrystus."

V. „Pocóż stoicie tu nieszczęśni i zawodzicie, nacóż ten lament wasz? W dobrach doczesnych spędziliście dni żywota swego, budząc gniew we mnie. Marnotrawiliście czas, nic dobrego nie czyniąc. Łaknąłem — a nie nakarmiliście mnie, pragnąłem — a nie napoiliście mnie. Idźcie więc, przeklęci, w ogień wieczny!"

VI. „O życie biedne, życie marne, życie pełne trudów. Źródłem nieszczęścia jesteś i pychy, pełne nędz i błędów. Stąd ciebie nie życiem, lecz śmiercią ustawiczną nazywać należy. O wy nieszczęśliwi, których grzech do zguby przywiódł!"

VII. „A wy, wybrani, którzyście w życiu swem tylko dobre pełnili uczynki, którzyście w smutkach przy mnie wytrwali, przyjdźcie, spieszcie! Wejdźcie do chwały mej, podzielajcie szczęście me i radujcie się."

VIII. „Któż podobny jest Tobie w wieczności, o Boże? Któż Ci dorówna w wielkości Twej, Boże straszny i wspaniały, cuda czyniący!"

IX. „Któż pochwycił rękę mą, by mnie stąd wyprowadzić? Kto mnie oświecił? Nie szukałem Go — a On mnie odnalazł, nie wołałem Go — a Sam mnie wezwał."

X. „Ty, Panie, jesteś Bogiem naszym miłosiernym i współczującym, zdrojem litości i pocieszenia, Tyś odkupicielem naszym, którego całem sercem wyznawamy, hołd składając świętemu Imieniu Twemu. Wszyscy święci i mieszkańcy nieba, cieszcie się z nami, wołając:"

XI. „O szczęśliwa i święta duszo! Wyzwolona z ziemskiego więzienia, lecisz ku niebu, gdzie wieczny panuje dzień i duch jeden przenika wszystkich, gdzie pewność zbawienia i spokój zbawczy, gdzie radość bez granic i wieczna szczęśliwość."

„AUDITE MORTALES"

A 2 CANTI, 2 ALTI, TENORE, BASSO,

2 VIOLE DA GAMBA, VIOLONE

CON BASSO D'ORGANO

Według rękopisu
wydali i opracowali
X. H. FEICHT C. M. i K. SIKORSKI

BARTŁOMIEJ
PĘKIEL
(† ok. 1670)

(I. Adagio)

VIOLA DA GAMBA I.
(VIOLA I O VIOLONCELLO I)

VIOLA DA GAMBA II.
(VIOLA II O VIOLONCELLO II)

VIOLONE
(VIOLONCELLO
O CONTRABASSO)

ALTO I.

Au-di-te mor-ta - les, au - di-te pec-ca-to -

Adagio (♩ = 66)

ORGANO

p II

Ped.

B. C.

res, au-di - - te prae - va-ri-ca - to - res ter - - rae. Ec-ce!

Fi - li-us ho - mi - nis in se - de ma - ie - sta - tis su - ae ve - nit.

Ec-ce Iu - dex iu - stus, ec-ce Iu - dex ius-tus, ec-ce tu-ba

Man.

15

ca - - - - - - - - - - - - - nit:

Ped.

Sur - gi-te mor-tu-i,

Ped.

20

sur - gi-te mor - tu-i. Ve-ni-te, ve - ni-te, ve-ni-te ad iu - di - ci - um.

Man.

25

(II. Con anima)

VIOLA DAGAMBA I. (VIOLA I O VIOLONCELLO I)

VIOLA DAGAMBA II. (VIOLA II O VIOLONCELLO II)

VIOLONE (VIOLONCELLO O CONTRABASSO)

TENORE SOLO

Heu! me mi - se-rum! quid di-cam co-ram Te ve - ro Iu-di-ce?

Con anima (♩= 84)

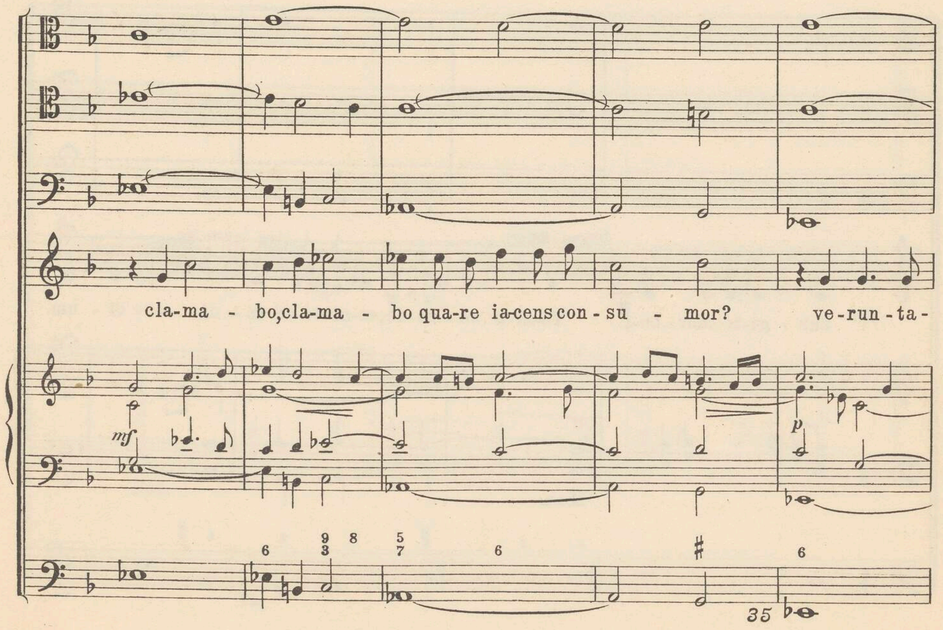
ORGANO

p II

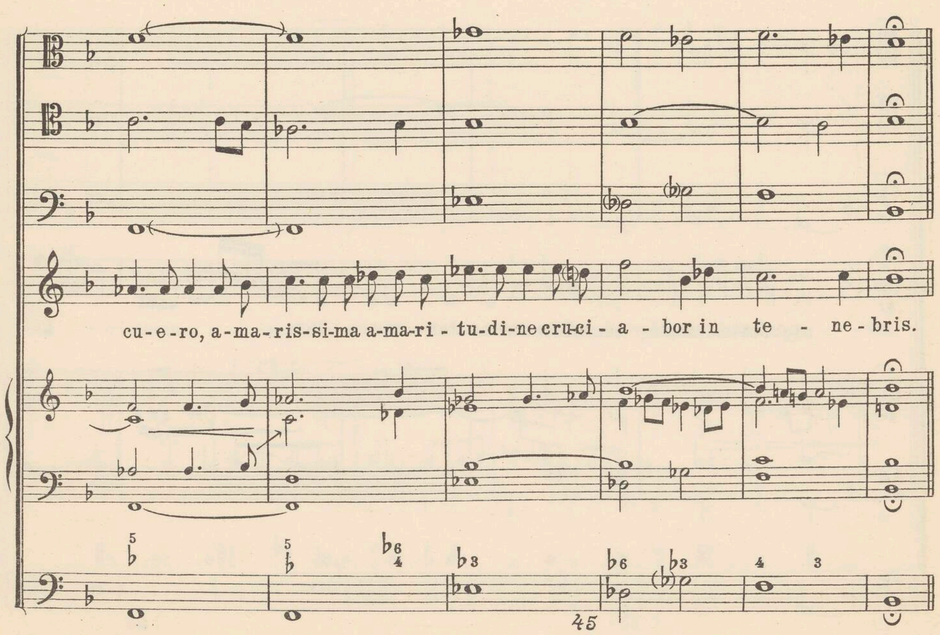
Ped.

B. C.

30

(III. Grave)

VIOLA DA GAMBA I. (VIOLA I O VIOLONCELLO I)

VIOLA DA GAMBA II. (VIOLA II O VIOLONCELLO II)

VIOLONE (VIOLONCELLO O CONTRABASSO)

CANTO I SOLO (SOPRANO I)

Quid fa - ci-am mi Do - mi-ne, cum coe-li re - ve-la-bunt i -

ORGANO

Grave (♩ = 63)

p II

Ped.

B. C.

50

ni-qui-ta-tem me-am, cum ad-ver-sum me ter - ra con - sur - - - - - get,

55

ec-ce ni-hil re-spon-dé-re po - te - ro, sed de-mis-so ca - pi - te, pro con-fu-si -

pp II

60

o - ne co - - ram Te sta - bo tre - pi-dus, et con-fu-sus, et con-fu - - - sus.

mf

65

(IV. Sostenuto)

VIOLONE (VIOLONCELLO O CONTRABASSO)

ALTO I. Plan-ge er-go a-ni-ma no-stra, si-cut vi-du-a su-per

ALTO II. Plan-ge er-go a-ni-ma no-stra, si-cut vi-du-a su-per

ORGANO Sostenuto (♩ = 72) *p* II Ped.

B. C.

70

mi-se-ra et plo-ra,

mi-se-ra et plo-ra, quo-ni-am di-mi-sit

mf I *p* II

vi-rum pu-ber-ta-tis su-ae, u-lu-la

vi-rum pu-ber-ta-tis su-ae, u-lu-la

p

Man.

75

quo-ni-am di-mi-sit te spon-sus tu-us Chri-stus.

te spon-sus tu-us Chri-stus.

80

(V. Maestoso)

VIOLA DA GAMBA I. (VIOLA I O VIOLONCELLO I)

VIOLA DA GAMBA II. (VIOLA II O VIOLONCELLO II)

VIOLONE (VIOLONCELLO O CONTRABASSO)

BASSO SOLO

Quid hic sta-tis mi-se-ri, in-ge-mi-sci - tis, et qua-lis la-men-

ORGANO

Maestoso (♩=72)

mf

B. C.

10

85

cun-di-am pro-vo - ca-stis, ec - ce dum tem-pus ha-bu - i - stis, ni-hil

mf

Ped.

6 5/3 7/4 5

95

ta-ti-o ves-tra? du-xi-stis in bo-nis di-es ves-tros et me ad i - ra -

p

6 3 7/4 2 3 8 7? 6

90

bo-ni o - pe-ra-ti es-tis, e - su-ri-vi e-nim et non de - di-stis mi-hi man-du-

6 6/5 7 6 8/7? 6

ca - re, si - ti - vi et non de - di-stis mi-hi bi - be-

100

re, i - te er-go, i - te er-go ma-le-di-cti in i-gnem ae-ter - - num.

105

(VI. Larghetto)

VIOLONE (VIOLONCELLO O CONTRABASSO)

CANTO I (SOPRANO I)

O vi - ta i-sta mi - se - ra, vi-ta ca - du - - -

CANTO II (SOPRANO II)

O vi - ta i-sta mi - se - ra, vi-ta ca - du - - -

ALTO II.

O vi - ta mi - se - ra, vi - - - ta ca-du -

Larghetto (♩ = 69)

ORGANO

Ped.

B. C.

110

ca, vi-ta la-bo-ri o - sa, vi-ta la-bo-ri o - sa. Do - -

ca, vi-ta la-bo-ri o - - - - sa. Do - -

ca, vi-ta la-bo-ri o - - - - sa. Do - mi-na ma-

115

mi-na ma-lo - - rum,re-gi-na su-per bo - rum, ple-na mi - se - ri-is et er-

mi-na ma-lo - - rum,re-gi-na su-per bo - rum, ple-na mi - se - ri-is et er-

lo - - - - rum,re-gi-na su-per bo - rum, ple-na mi-se - ri-

120

ro - ri-bus,quae nonest vi - - ta di - cen - da,sed mors inqua mo-men - - tis

ro - ri-bus,quae nonest vi - - ta di - cen - da,sed mors inqua mo-men - - tis

is et er-ro - - ri-bus,quae nonest vi-ta di-cen - - - - da, inqua mo-men -

125

sin - - - - gu-lis mo - ri - mur, nos ve - ro in - fe - li-ces,

sin - - gu-lis mo - - ri - mur, nos ve - ro in - fe - li-ces,

tis sin-gu-lis mo - - ri - mur, nos ve-ro in-fe - li-ces,

130

quo-ni-am ma-li-gni-tas ve - stra du-xit nos ad tar - ta - rum.

quo-ni-am ma-li-gni-tas ve - stra du-xit nos ad tar - ta - rum.

quo-ni-am ma-li - - - gni-tas ve - stra du-xit nos ad tar - ta - rum.

135

(VII. Largo)

VIOLA DA GAMBA I. (VIOLA I O VIOLONCELLO I)

VIOLA DA GAMBA II. (VIOLA II O VIOLONCELLO II)

VIOLONE (VIOLONCELLO O CONTRABASSO)

BASSO SOLO

Sed vos e-le-cti me - i, qui in vi - ta ve-stra e -

ORGANO

Largo (♩=58)

p II

Ped.

B. C.

140

gi-stis sem-per bo-na fu - i-stis me - cum in tri-bu-la-ti-o-ni-bus, ac-ci-pi-

145

te mer-ce-dem ve-stram: Ve-ni-te, ve - ni-te, pro-pe-ra-te, in - tra-te in

(𝅗𝅥 = 𝅗𝅥)

mf

*f*I

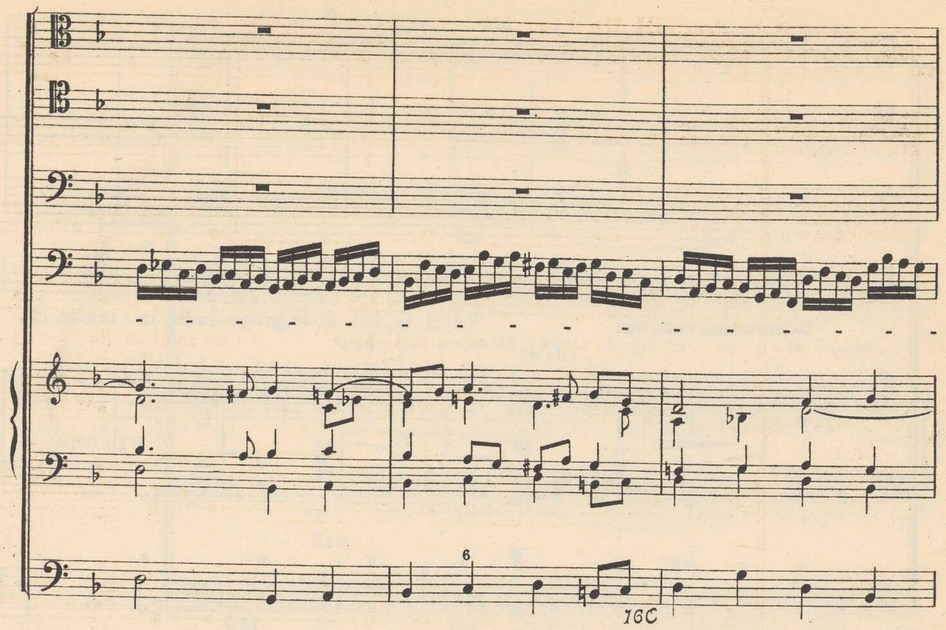
150

gau-di-um me - - - um, vi-de-te glo-ri-am me-am et e-xul-ta - - -

p II

Man.

155

(VIII. Quieto)

VIOLA DA GAMBA I. (VIOLA I O VIOLONCELLO I)

VIOLA DA GAMBA II. (VIOLA II O VIOLONCELLO II)

VIOLONE (VIOLOCELLO O CONTRABASSO)

ALTO I.

Quis si - mi - lis ti-bi e - ti - am in di-es Do - mi -

ORGANO

Quieto (♩=63) II

p I

Ped.

B. C.

7 6

ca in ma-ie-sta - - te, ter - ri - bi-lis at-que lau-da - bi-lis

175

et fa - ci - ens mi - - - ra - bi - li - a.

180

(IX. Andante)

VIOLA DA GAMBA I. (VIOLA I O VIOLONCELLO I)

VIOLA DA GAMBA II. (VIOLA II O VIOLONCELLO II)

VIOLONE (VIOLONCELLO O CONTRABASSO)

TENORE SOLO

Quis ac-ce-pit ma-num me-am, ut, in-de me e - du - - ce -

Andante (♩= 76)

ORGANO

p II

Ped.

B. C.

ret, quis est il - le il-lu - mi-na - tor me - us, non e-nimquae-

Man.

185

re - bam e - - um et ip - se me quae-si - - - vit,

190

non e-nim vo - ca - bam e-um et ip-se me vo-ca - - vit.

195

(X. Tranquillo)

VIOLONE (VIOLONCELLO O CONTRABASSO)

CANTO I (SOPRANO I)

Tu es Do-mi-ne De-us no-ster mi - se - ri-cor-set mi-se -

CANTO II (SOPRANO II)

Tu es Do-mi-ne De-us no-ster mi - se - ri-cor-set mi-se -

ORGANO

Tranquillo (♩= 69)

p

Man.

B. C.

200

ra-tor, Pa-ter mi - se-ri-cor-di-a - - rum et De-us to - ti - us con-so-la -

ra-tor, Pa-ter mi-se-ri-cor-di - a - - rum et De-us to - ti - us con-so-la-ti -

205

ti - o - - - nis. Tu es Re-dem-ptor no - - -

o - - - - - nis. Tu es Re-dem-ptor no - - -

270

ster quem con-fi-te-mur to - to cor - de no - stro,gra-ti-as a - gen-tes no-mi-ni

ster quem con-fi-te-mur to - to cor - de no - stro,gra-ti-as a - gen-tes no-mi-ni

tu - - o san - - cto. Vos ve-ro san-cti o - mnes

tu - o san - - cto. Vos ve-ro san-cti o - mnes

275

et ci-ves su-per - no-rum no-bis-cum con-gau - de - te di-cen - - - tes:

et ci-ves su-per - no-rum no-bis-cum con-gau - de - te di-cen - - - tes:

220

TUTTI

(XI. Con spirito)

VIOLA DA GAMBA I.
(VIOLA I O VILONCELLO I)

VIOLA DA GAMBA II.
(VIOLA II O VILONCELLO II)

VIOLONE
(VIOLONCELLO
O CONTRABASSO)

CANTO I
(SOPRANO I)

O! O fe - lix san-cta a - - ni - ma,

CANTO II
(SOPRANO II)

O! O fe - lix san - cta a - ni - ma,

ALTO I.

O! O fe - lix san-cta a - ni - ma,

ALTO II.

O! O fe - lix san - cta a - ni - ma,

TENORE

O! O fe - lix san - cta a - ni - ma,

BASSO

O! O fe - lix san - cta a - ni - ma,

ORGANO

Con spirito (♩ = 92)

ffi

Ped.

B. C.

225

230

quae ter-re - no re-so - lu - ta car-ce-re, li - be-ra coe-lum pe - - - tit, coe-lum

quae ter-re-no re-so - lu - ta car-ce-re, li - be-ra coe-lum pe - - -

*p*II

235

u-bi est di-es ae - ter - - - - nus

et u-nus o-mni-um spi-ri-tus

pe - - tit,

- - - tit,

u-bi sum-ma se - cu - ri-tas

et se-cu-ra tran-

et iu-cun - - - da

et tran-quil-la iu - cun-di-tas

et tran-quil-la iu - cun-di-tas

et iu-cun - - - da

et iu-

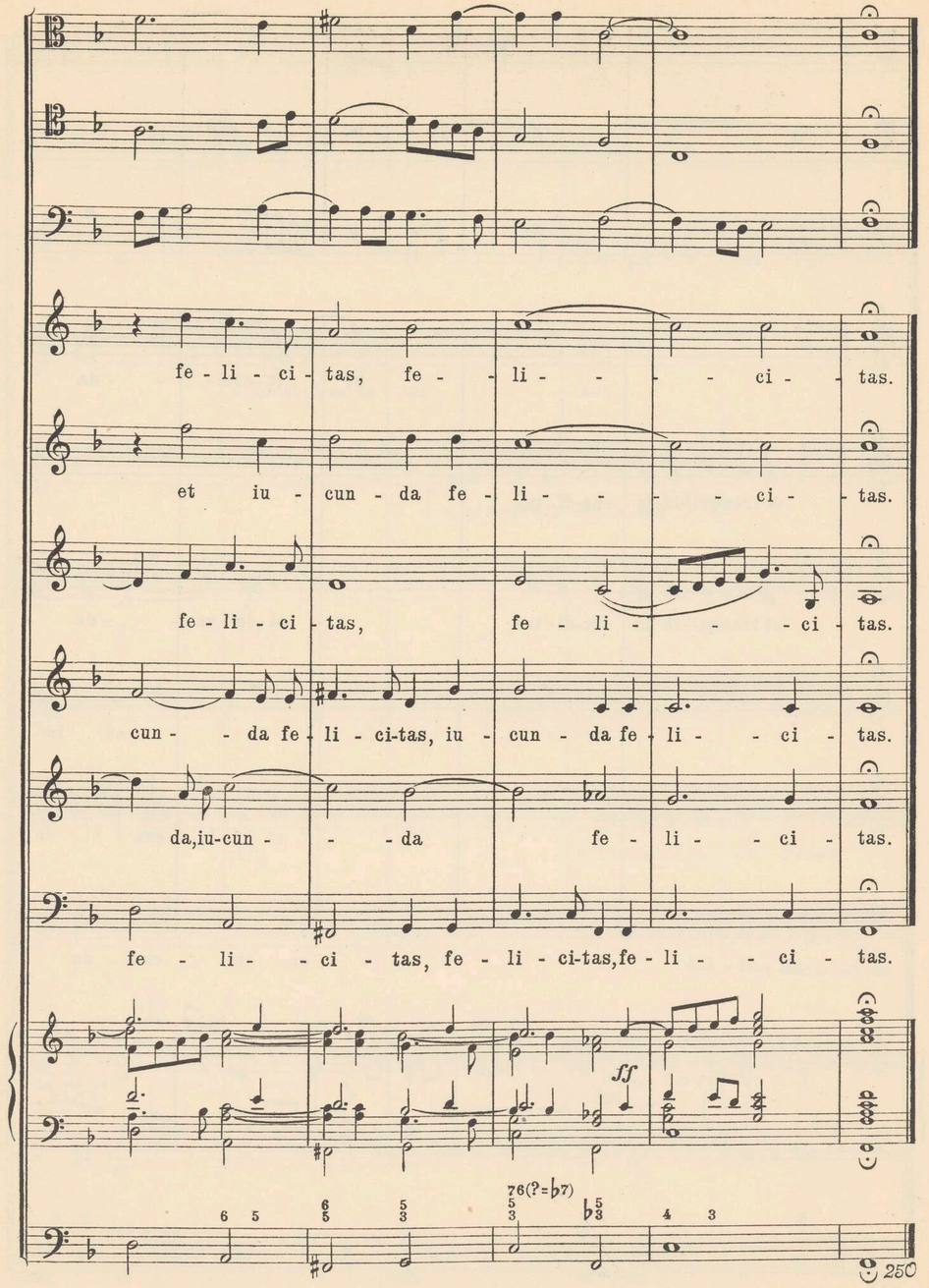
et iu - cun - - -

qui - li - tas

et iu - cun - da

nfsf

f

Sztych. W. Kościesza.

INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA BIBLIOTEKA

KOMENTARZ REWIZYJNY.

Berliński rękopis utworu Pękiela zawiera szereg błędów kopisty, jakich nie mogło być w nieznanym nam oryginalnym rękopisie kompozytora. Wykazuje je następujący komentarz rewizyjny:

I. VIOLA DA GAMBA 1.

Takt 22: dodano brakujący kasownik przy nucie *b*.

Takt 26: przy nucie *b* brak kasownika, niezbędnego w stereotypowym melizmie kadencjonującym: *d cis h cis d*.

Takt 35: dodano kreskę nucie g^1, zamieniając przez nią błędną wartość rytmiczną rękopisu (cała nuta) na poprawną wartość półnuty.

Takt 89: do półnuty d^1 dodano punkt, przez co zmniejszono o połowę wartości następną nutę c^1, postępując zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej w tem miejscu.

Takt 93—94: pominięto łuk dla połączenia obu nut *d*, mimo, iż według notacji rękopisu (cała nuta z kropką) należałoby go umieścić; pominięto go jednak dlatego, że po takcie 93 następuje wyraźna cezura.

II. VIOLA DA GAMBA 2.

Takt 22: dodano brakujący kasownik przy nucie *b*.

Takt 30: umieszczono bemol przed nutą e^1 zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej w tem miejscu.

Takt 94: zmieniono drugą półnutę taktu *g* na *a* zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej.

Takt 144: poprawiono nuty *a gis gis* (dwie ćwierćnuty i półnuta) na dwie półnuty *a gis*.

Takt 228: umieszczono bemol przed nutą *a* ze względu na to, iż nuta *as* zachodząca w takcie poprzednim trwa nadal w takcie niniejszym.

III. VIOLONE.

Takt 42: przy nucie *E* umieszczono kasownik ostrzegawczy, który dodano również tejże nucie w partji organowej, oraz w systemie *B. c.*

Takt 46: dodano bemol nutom *d* i *g*. Tenże bemol umieszczono w partji organowej, a w systemie nutowym *B. c.* przed nutą *g* (nuta *d* posiada go w rękopisie).

Takt 54: dodano kasownik ostrzegawczy.

Takt 78: dodano nucie *H* kasownik ostrzegawczy.

Takt 92: usunięto bemol (o znaczeniu kasownika) z przed *cis*, jako pozostający w sprzeczności z cyfrowaniem *B. c.* i harmonją taktów 91—93.

Takt 123: umieszczono bemol przed nutą *e*, zgodnie z wymaganiami harmonji.

Takt 129: umieszczono bemol przed nutą *d* zgodnie z *B. c.*

Takt 144: umieszczono kasownik przed nutą *B*, ze względu na to, iż nuta *H* zachodząca w takcie poprzednim trwa nadal w takcie niniejszym.

Takt 193: umieszczono krzyżyk przed nutą *c* zgodnie z *B. c.*

Takt 198: umieszczono kasownik ostrzegawczy.

IV. CANTO 1.

Takt 49: pierwszą nutę taktu g^1 poprawiono na f^1 zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*

Takt 55: przesunięto na właściwe miejsca krzyżyki i kasowniki, tak, iż cały takt brzmi obecnie: $d^1\ e^1\ fis^1\ g^1\ a^1\ b^1\ c^2\ d^2\ cis^2\ cis^2\ h^1\ cis^2$ zamiast błędnej wersji w rękopisie $d^1\ e^1\ fis^1\ g^1\ a^1\ h^1\ cis^2\ d^2\ c^2[is]\ cis^2\ h^1\ cis^2$.

Takt 56: umieszczono krzyżyk przed nutami f^2 zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*

Takt 57-58: takt 57, niezgodny z cyfrowaniem (również zresztą nie bez zarzutu), w dodatku zniekształcony znakami chromatycznemi w sposób zupełnie obcy całemu stylowi Pękiela, a powstały najprawdopodobniej przez tak często spotykane w rękopisach 16 i 17 w. przeoczenie kopisty, piszącego o linję wyżej lub niżej od oryginału, poprawiamy na $d^2\ c^2\ b^1\ b^1\ a^1\ g^1$ zamiast $b^1\ as^1\ a^1\ a^1\ gis^1\ g^1$.

Takt 60: umieszczono kasownik przed b^1 zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*, a opuszczono zbędny krzyżyk (o znaczeniu kasownika) przed nutą e^2.

Takt 65: poprawiono g^1 na f^1 nad zgłoską *„dus“* w wyrazie *„trepidus“*, postępując zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*

Takt 110: umieszczono bemol przed nutą d^2 ze względu na to, iż nuta des^2 zachodząca w takcie poprzednim trwa nadal w takcie niniejszym.

Takt 113: umieszczono bemol przed nutą a^1 zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*

Takt 114: umieszczono bemol przed nutą e^2 zgodnie z wymaganiami harmonji.

Takt 135: trzy pierwsze nuty taktu, zanotowane błędnie w rękopisie o stopień wyżej jako $e^2\ d^2\ e^2$, poprawiono zgodnie z cyfrowaniem *B. c.* na $d^2\ c^2\ d^2$.

Takt 202: umieszczono kasownik przed nutą b^1 zgodnie z *B. c.*

Takt 243-244: ostatnią ćwierćnutę taktu 243, połączoną łukiem z pierwszą ćwierćnutą taktu 244, a zanotowaną w obu wypadkach błędnie jako e^2, poprawiono na d^2 zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej.

V. CANTO 2.

Takt 121: usunięto bemol z przed nuty b^1, a umieszczono przed nią kasownik zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*

Takt 123: umieszczono (zasadniczo zbędny) bemol, jako znak ostrzegawczy, iż h^1 taktu poprzedniego jest już w takcie niniejszym skasowane.

Takt 129: umieszczono bemol przed nutą e^1 zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*

Takt 134: analogicznie do rytmiki altu i pierwszego cantus dodano kropkę ósemce f^1, zamieniając następną ósemkę na szesnastkę.

Takt 135: trzy pierwsze nuty taktu zanotowane błędnie jako $c^2\ b^1\ c^2$ poprawiono zgodnie z cyfrowaniem *B. c.* na $b^1\ a^1\ b^1$ (porówn. komentarz pod Canto 1 t. 135).

Takt 136: błędne nuty $fis^1 g^1$ nad wyrazami „*nos aa*“ poprawiono na $g^1\ a^1$, zmieniając zarazem mylną ich wartość rytmiczną (czwórek na ósemki).

Takt 204: umieszczono kasownik przed nutą b^1 z tego powodu, iż nuta h^1 zachodząca w takcie poprzednim trwa nadal w takcie niniejszym, oraz dodano krzyżyk nucie g^1 zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej.

Takt 223: umieszczono krzyżyk przed nutą f^2 zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*

VI. ALTO 1.

Takt 5: umieszczono bemol przed nutą e^1 (powód patrz Canto 2, takt 204).

Takt 6: umieszczono kasownik ostrzegawczy.

Takt 15: poprawiono nad zgłoską „*tus*“ w wyrazie „*iustus*“ błędną nutę rękop. f^1 na e^1.

Takt 16: umieszczono kasownik przed nutą *b* zamiast pojawiającego się błędnie w rękopisie krzyżyka przed poprzedzającą ją nutą c^1.

Takt 17: poprawiono błędne pierwsze f^1 tego taktu na e^1.

Takt 25: zgodnie z harmonją wskazaną i wymaganą przez *B. c.* poprawiono drugą połowę taktu z nut $g^1\ fis^1\ g^1\ d^1$ na $g^1\ g^1\ a^1\ d^1$.

Takt 72: umieszczono przed nutą e^1 kasownik ostrzegawczy.

Takt 77: umieszczono krzyżyk przed nutą f^1 zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej.

Takt 81: umieszczono kasownik przed nutą f^1 nad zgłoską „*tu*“ w wyrazie „*tuus*“, celem usunięcia zachodzącego poprzednio w tym takcie krzyżyka przed f^1.

Takt 168: umieszczono krzyżyk przed nutą c^1 zgodnie z partją Violi d. g. 1.

Takt 173: umieszczono bemol przed nutą e^1 (powód jak w Canto 2, takt 204).

Takt 227: to samo, co w takcie 173.

VII. ALTO 2.

Takt 68: umieszczono bemol przed nutą e^1 zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*, uznając usunięty przez nas krzyżyk a zachodzący w tem miejscu w rękopisie za widoczny błąd (ukośne brzmienie).

Takt 71: dodano kasownik ostrzegawczy.

Takt 79: nad zgłoską „*mi*“ w wyrazie „*dimisit*“ poprawiono błędną nutę f^1 na e^1.

Takt 82: przesunięto kasownik (w rękop. krzyżyk) z przed półnuty *b* do poprzednio zachodzącego *b*, zamieniając oba *b* na *h*.

Takt 118; umieszczono bemol przed nutą e^1 zgodnie z *B. c.*

Takt 123; umieszczono bemol przed nutą e^1 zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej.

Takt 132; umieszczono bemol przed nutą d^1 zgodnie z *B. c.*

VIII. TENORE.

Takt 42: dodano bemol ostrzegawczy

Takt 45: dodano kasownik ostrzegawczy.

Takt 184; umieszczono bemol przed nutą *a* zgodnie z cyfrowaniem *B. c.*

Takt 187: umieszczono bemol przed nutą e^1 (powód jak w Canto 2, takt 204).

Takt 189: dodano bemol ostrzegawczy.

Takt 195; popraw. nutę d^1 na c^1 zgodnie z harmonją całego taktu, wskazaną przez *B. c.*

Takt 228; umieszczono bemol przed *a* (powód jak w Canto 2, takt 204).

IX. BASSO.

Takt 86-87; zamieniono błędny tekst „*ingemiscite*“ na „*ingemiscitis*“.

Takt 90: zamieniono błędny tekst „*bonos*“ na „*bonis*“.

Takt 91; umieszczono krzyżyk przed nutami *c* zgodnie z *B. c.*

Takt 98; umieszczono bemol przed nutą *e* zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej.

Takt 102: usunięto bemol przed nutami *a* w całym takcie, ze względu na to, iż nie domaga się go cyfrowanie *B. c.*

Takt 103: przesunięto bemol z przed nuty *d* do poprzedzającej ją *e*.

Takt 144: cztery pierwsze nuty *d gis gis gis* dyssonujące z harmonją całości i niezgodne z cyfrowaniem *B. c.*, poprawiono na *e e e e*.

X. BASSO CONTINUO.

Takt 42: patrz Violone.

Takt 55: umieszczono bemol przed nutą *e* zgodnie z głosem Violone.

Takt 63: umieszczono pytajniki w drugiej połowie taktu przy cyfrach 3 i 4, dlatego, że zgodnie z głosem Viola da gamba 1 zrealizowano partję organową, zachowując nutę leżącą *f*.

Takt 68: umieszczono nad systemem krzyżyk dla oznaczenia wielkiej tercji.

Takt 123: umieszczono bemol przed nutą *e* zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej (dla uniknięcia ukośnego brzmienia).

Takt 161: poprawiono błędną nutę *A* (ostatnią taktu) na *B* zgodnie z wymaganiami poprawności harmonicznej.

Pozatem należy zaznaczyć, iż zupełnie dowolnie nieraz rozmieszczone cyfry pod nieodpowiednim taktem lub pod nieodpowiednią nutą, przeniesiono na miejsca właściwe, a cyfry błędne zaopatrzono znakiem pytania. Nuty połączone łukiem zachodzą w rękopisie w trojakiej postaci: kopista pisał jedną nutę (brevis, nutę całą lub półnutę) na kresce taktowej, albo nucie taktu poprzedniego (całej lub półnucie) dodawał kropkę, umieszczoną w takcie następnym, albo wiązał wreszcie nuty łukiem (wypadek najrzadziej zachodzący). We wszystkich tych nie wymienionych tu miejscach umieściliśmy łuk. Pozatem dodaliśmy kilka łuków, które, jako pochodzące od wydawców, ujęliśmy w nawias.

Głosy wokalne są zaopatrzone w rękopisie dawnemi kluczami, odpowiadającemi nazwom głosów. Dla względów praktycznych zamieniono klucz sopranowy, altowy i tenorowy na klucz wiolinowy.

Wreszcie pozostawiono rozmyślnie (jako dobrze brzmiące) kwinty równoległe między tenorem wokalnym a basem instrumentalnym w t. 46 — 47 i oktawy równoległe między canto 1 a alto 1 w t. 245.

Kraków i Warszawa w r. 1928. *Wydawcy.*

Drukarnia Wł. Łazarskiego w Warszawie
Lit. J. Konarzewski w Warszawie

Wydawnictwo Dawnej Muzyki Polskiej

Zostały wydane:

Zeszyt I. **S. S. Szarzyński**
Sonata na 2 skrzypiec i organy.

Zeszyt II. **M. Mielczewski**
„Deus in nomine tuo"
Concerto na bas, 2 skrzypiec, fagot (lub wiolonczelę) i organy.

Zeszyt III. **J. Różycki**
Hymni ecclesiastici
na chór 4-głosowy (Partytura i głosy).

Zeszyt IV. **B. Pękiel**
„Audite mortales"
Kantata na 2 soprany, 2 alty, tenor, bas, 2 altówki, wiolonczelę i organy.

W przygotowaniu:

S. S. Szarzyński
„Pariendo non gravaris"
Concerto na tenor, 2 skrzypiec, wiolonczelę i organy.

A. Jarzębski
Concerto „Tamburitta"
na skrzypce, altówkę, wiolonczelę i fortepian.

M. Mielczewski
Canzona
na 2 skrzypiec, fagot (wiolonczelę) i organy.

W. Szamotulski
Motet 4-o głosowy.

G. G. Gorczycki
„Illuxit sol"
Hymn wokalno-instrumentalny.

J. Różycki
„Magnificemus in cantico"
Concerto na 2 soprany, bas i organy.

M. Mielczewski
„Veni Domine"
Concerto na 2 soprany, bas i organy.

BIBLIOTEKA INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA

(Viola da gamba II)
(o Violoncello II)

o VIOLA II

BARTŁOMIEJ

PĘKIEL

(† ca. 1670)

„AUDITE MORTALES"

a 2 Canti, 2 Alti, Tenore, Basso,
2 Viole da gamba, Violone con Basso d'Organo

Według rękopisu z XVII w. wydali i opracowali
X. HIERONIM FEICHT C. M. I KAZIMIERZ SIKORSKI

prof. mgr. Świerc Piotr

„AUDITE MORTALES“

A 2 CANTI, 2 ALTI, TENORE, BASSO,
2 VIOLE DA GAMBA, VIOLONE CON BASSO D'ORGANO

Według rękopisu
wydali i opracowali
X. H. FEICHT C.M. i K. SIKORSKI.

(viola da gambaII)
(o violoncello II)
o **VIOLA II**

BARTŁOMIEJ
PĘKIEL
(† ok. 1670)

I. Adagio (♩= 66)

II. Con anima (♩= 84)

III. Grave (♩= 63)

IV. Sostenuto **V. Maestoso** (♩= 72)

BIBLIOTEKA NARODOWEGO INSTYTUTU FRYDERYKA CHOPINA

VIOLA II

VI. Larghetto **VII. Largo** (♩= 58)

VIII. Quieto (♩= 63)

IX. Andante (♩= 76)

TUTTI

X. Tranquillo **XI. Con spirito** (♩= 92)

Drukarnia Wł. Łazarskiego w Warszawie
Lit. J. Konarzewski w Warszawie

(Viola da gamba I)
(o Violoncello I)

o VIOLA I

BARTŁOMIEJ

PĘKIEL

(† ca. 1670)

„AUDITE MORTALES"

a 2 Canti, 2 Alti, Tenore, Basso,
2 Viole da gamba, Violone con Basso d'Organo

Według rękopisu z XVII w. wydali i opracowali

X. HIERONIM FEICHT C. M. I KAZIMIERZ SIKORSKI

prof. mgr. Świerc Piotr

„AUDITE MORTALES“

A 2 CANTI, 2 ALTI, TENORE, BASSO,
2 VIOLE DA GAMBA, VIOLONE CON BASSO D'ORGANO

Według rękopisu
wydali i opracowali
X.H.FEICHT C.M. i K.SIKORSKI.

(viola da gamba I)
(o violoncello I)
o **VIOLA I**

BARTŁOMIEJ
PĘKIEL
(† ok. 1670)

I. Adagio (♩= 66)

II. Con anima (♩= 84)

III. Grave (♩= 63)

IV. Sostenuto

V. Maestoso (♩= 72)

BIBLIOTEKA

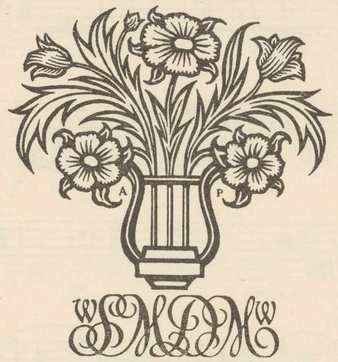
VI. Larghetto **VII Largo** (♩= 58)

VIII. Quieto (♩= 63)

IX Andante (♩= 76)

X. Tranquillo

TUTTI
XI. Con spirito (♩= 92)

Drukarnia Wł. Łazarskiego w Warszawie
Lit. J. Konarzewski w Warszawie

(Violone)
(o Basso)

o VIOLONCELLO

BARTŁOMIEJ

PĘKIEL

(† ca. 1670)

„AUDITE MORTALES"

a 2 Canti, 2 Alti, Tenore, Basso,
2 Viole da gamba, Violone con Basso d'Organo

Według rękopisu z XVII w. wydali i opracowali
X. HIERONIM FEICHT C. M. I KAZIMIERZ SIKORSKI

prof. mgr. Świerc Piotr

„AUDITE MORTALES“

A 2 CANTI, 2 ALTI, TENORE, BASSO,
2 VIOLE DA GAMBA, VIOLONE CON BASSO D'ORGANO

Według rękopisu
wydali i opracowali
X.H. FEICHT C.M. i K. SIKORSKI.

(violone)
(o basso)
o **VIOLONCELLO**

BARTŁOMIEJ
PĘKIEL
(† ok. 1670)

I. Adagio (♩ = 66)

II. Con anima (♩ = 84)

III. Grave (♩ = 63)

IV. Sostenuto (♩ = 72)

V. Maestoso (♩ = 72)

BIBLIOTEKA INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA

VIOLONCELLO

VI. Larghetto (♩ = 69)

VII. Largo (♩ = 58)

VIII. Quieto (♩ = 63)

IX. Andante (♩ = 76)

X. Tranquillo (♩ = 69)

TUTTI
XI. Con spirito (♩ = 92)

Drukarnia Wł. Łazarskiego w Warszawie
Lit. J. Konarzewski w Warszawie

6644/m

Drukarnia Wł. Łazarskiego w Warszawie
Lit. J. Konarzewski w Warszawie

Stowarzyszenie Miłośników Dawnej Muzyki
w Warszawie

Société des Amis de la Musique Ancienne à Varsovie

WYDAWNICTWO
DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ

PUBLICATIONS DE LA MUSIQUE ANCIENNE POLONAISE

KIEROWNIK WYDAWNICTWA
Dr. Adolf Chybiński
Profesor Uniwersytetu Lwowskiego

IV

BARTŁOMIEJ

PĘKIEL

(† ca. 1670)

„AUDITE MORTALES"

a 2 Canti, 2 Alti, Tenore, Basso,
2 Viole da gamba, Violone con Basso d'Organo

Według rękopisu z XVII w. wydali i opracowali

X. HIERONIM FEICHT C. M. I KAZIMIERZ SIKORSKI

SKŁAD GŁÓWNY
Gebethner & Wolff
w Warszawie

LIBRAIRIE
Gebethner & W
Varsovie - Pari